

Så får vi nästa Klarna att välja Sverige

Dagens Industri den 5 september 2025

Det svenska tech-undret har skapat fler enhörningar per capita än nästan något annat europeiskt land. Spotify, Skype, Klarna och Mojang är några exempel. När teknikbolag växer internationellt skapas jobb, skatteintäkter och nya möjligheter för hela samhället.

Men vi är dåliga på att behålla våra enhörningar när de blir stora. Klarna står inför en börsnotering, men väljer USA framför Europa. Det är inte bara ett svenskt misslyckande, utan också en tydlig signal om Europas oförmåga att hålla kvar sina mest lovande företag.

En av huvudorsakerna är kapital. Amerikanska investerare dominerar den globala marknaden och erbjuder kapital och tillgång till en enorm konsumentmarknad. Min forskning med kollegor vid Oxford University och Indiana University visar att amerikanska riskkapitalister som investerar i Sverige accepterar större förluster i tidiga skeden, men bolag de investerar i växer snabbare och blir större på sikt. Mycket av detta beror på större fonder som ger bättre tillgång till kapital för att hantera de tidiga förlusterna. När det sedan är dags att realisera vinster är hemmabörsen i USA en självklarhet.

Detta val är problematiskt, inte bara för Sverige utan för hela Europas entreprenöriella ekosystem. När bolag väljer att stanna kvar i Europa skapas en dynamik där kapital, kompetens och nätverk kan återinvesteras lokalt. Ett starkt ekosystem behöver närhet till innovativa företag och entreprenörer som kan inspirera och stödja nästa generation av startups. Europa har som konsekvens inte bara blivit beroende av USA för militärt försvar, utan även inom kapitalmarknaderna och techsektorn. För att ändra på detta krävs flertalet politiska åtgärder.

För det första måste EU färdigställa en inre kapitalmarknad. Europeiska hushåll sparar i snitt 15 procent av sina inkomster, nästan dubbelt mot USA. Men samtidigt som europeiska techbolag tar in amerikanskt riskkapital på löpande band sitter mer än en tredjedel av hushållens samlade besparingar i EU fast på bankkonton. Problemet är att kapitalet inte kan röra sig fritt inom EU.

Om en svensk startup vill få in kapital från franska pensionsfonder och tyska familjekontor måste tre olika nationella regelböcker konsulteras. En gemensam kapitalmarknad skulle kunna mobilisera Europas enorma privata sparande och rikta det mot innovation och tillväxt i stället för att det fastnar på bankkonton.

För det andra behöver EU införa en gemensam bolagsform, ofta kallad "28th regime" eller "EU Inc". Idén är att företag ska kunna registreras i ett enda digitalt system och sedan verka i hela unionen utan att fastna i en djungel av olika regler kring registrering, beskattning och personaloptioner. Med en sådan form skulle entreprenörer kunna bygga och skala upp företag som från början är europeiska och därmed ha en starkare grund för att växa i konkurrensen med amerikanska och kinesiska jättar. Just nu pågår en process i Bryssel där synpunkter kring detta samlas in fram till 30 september vilket är ett tillfälle för svenska politiker, entreprenörer, och företag att påverka.

För det tredje måste Europas börser bli starkare och mer integrerade. I dag är de nationella börserna för små för att konkurrera med Nasdaq eller New York-börsen. En gemensam europeisk börs, eller nära samarbete mellan de största aktörerna, skulle kunna samla kapital, likviditet och expertis och ge bolag samma möjligheter här som i USA.

Att Sverige lyckats attrahera utländska riskkapitalister är i grunden positivt. Det har gjort att våra bolag kunnat växa globalt. Och att de noteras eller säljs frigör kapital som kan återinvesteras här hemma. Men på sikt måste vi också kunna behålla dem när de blir stora. Om Europas mest lovande företag systematiskt söker sig till USA riskerar vi att förlora både kapital och kompetens. Utan reformer förblir Sverige och Europa en plantskola för jättar noterade i USA.

Klarna visar att Europas problem inte handlar om brist på idéer eller entreprenörer, utan om strukturella hinder. Tar vi bort dessa kan vi behålla framtidens Klarna och samtidigt bygga den självständighet på kapitalmarknaden och inom techsektorn som Europa behöver.

Joacim Tåg